

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна суспільна географія світу

Освітня програма «Географія»

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “15”09 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Регіональна суспільна географія світу
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	доцент Сливка Роман Радославович
Контактний телефон викладача	+380503745575
E-mail викладача	roman.slyvka@pnu.edu.ua romanslyvka@i.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	2 години, щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Регіональна суспільна географія світу» є нормативною навчальною дисципліною для студентів спеціальності 103 Науки про Землю (географія). При вивченні цієї дисципліни студенти зможуть вивчити понятійно-категорійний апарат регіональної суспільної географії, а також процеси і явища, які відбуваються в окремих країнах та регіонах світу і визначають територіальну організацію господарства, розселення і природокористування.</p> <p>Досвід навчання дозволить ефективно використовувати здобуті компетенції на практиці: у діяльності туристичних компаній чи при складанні планів регіонального розвитку у контексті порівняльно-географічного країнознавчого аналізу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни «Регіональна суспільна географія світу» є: формування в студентів уявлення про регіональні особливості територіальної організації господарства, розселення, природокористування та оволодіння навиками самостійного пошуку, формування і аналізу країнознавчої інформації.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Регіональна суспільна географія світу» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння теоретичними знаннями з дисципліни; – вільне володіння категоріально-термінологічним апаратом географічного регіонознавства і країнознавства; – вивчення територіальної організації господарства і способу життя населення окремих регіонів і держав; – оволодіння методами описового, картографічного, статистичного, графічного, порівняльно-географічного та ін. методів опрацювання економіко- і соціально-географічних баз даних; – здобуття навичок самостійного країнознавчого дослідження; – встановлення основних трендів економічного і суспільного розвитку окремих регіонів і держав світу. 	
4. Компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації. - Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з географічних наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність. 				
5. Результати навчання				
<ul style="list-style-type: none"> - Пояснювати особливості організації географічного простору. - Аналізувати географічний потенціал території - Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук. - Розуміння обумовленості якості, рівня і способу життя людських спільнот особливостями просторової організації політичної, економічної, культурної та інших соціосфер. - Поглиблені знання про принципи структурної й функціональної організації географічних (в т.ч. рекреаційних) об'єктів, явищ і процесів, професійне володіння методами систематизації, типології та класифікації. - Синтезувати та застосовувати знання теоретичних основ географічних наук для моніторингу і оцінки природних умов, розвитку економіки, населення та соціальної сфери країн та, України зокрема. 				
6. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
лекції			24	
практичні			36	
самостійна робота			120	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
VII	106 Географія	4	Нормативний	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретико-методологічні основи РСГС. 1. Об'єкт і предмет регіональної економічної і соціальної географії світу. 2. Теоретичні засади регіональної економічної і соціальної географії світу. 3. Географічні теорії. 4. Основні концепції і гіпотези.	Лекція, практ. Робота №1.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	1 тиждень навчання
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Азії. Частина 1. 1. Головні моделі господарського розвитку 2. Типи країн Азії за	Лекція, практ. Робота №2.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	1 тиждень навчання

<p>рівнем соціально-економічного розвитку.</p> <p>3. Природні умови і ресурси.</p> <p>4. Населення і трудові ресурси.</p>				
<p>Тема 3 Суспільно-географічна характеристика Азії. Частина 2.</p> <p>1. Промисловість Азії.</p> <p>2. Сільське господарство Азії.</p> <p>3. Транспорт.</p> <p>4. Зовнішньоекономічні зв'язки.</p>	<p>Лекція, практич. Робота №3.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5</p>	<p>5</p>	<p>2 тиждень навчання</p>
<p>Тема 4. Суспільна географія Індії.</p>	<p>Самост., практич. Робота № 4.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10</p>	<p>5</p>	<p>2 тиждень навчання</p>
<p>Тема 5. Суспільна географія КНР.</p>	<p>Самост., практич. Робота №5.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10</p>	<p>5</p>	<p>3 тиждень навчання</p>
<p>Тема 6. Загальна характеристика ЕГП і ПГП Європи.</p> <p>1. ЕГП і ПГП Європи</p> <p>2. Основні підходи до районування Європи</p> <p>3. Типізація держав Європи за рівнем соціально-економічного розвитку.</p> <p>4. Населення і трудові ресурси.</p>	<p>Лекція, практич. робота № 6.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5</p>	<p>5</p>	<p>3 тиждень навчання</p>
<p>Тема 7. Загальні особливості господарства Європи (промисловість).</p> <p>1. Природні ресурси.</p> <p>2. Видобувна промисловість і ПЕК.</p> <p>3. Металургія і машинобудування.</p> <p>4. Хімічна промисловість.</p> <p>5. Легка і харчова п-сть.</p>	<p>Лекція, практич. робота. № 7.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5</p>	<p>5</p>	<p>4 тиждень навчання</p>
<p>Тема 8. Загальні особливості господарства Європи (сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні</p>	<p>Лекція, практич. робота. № 8.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5</p>	<p>5</p>	<p>4 тиждень навчання</p>

зв'язки). 1. Тваринництво Європи. 2. Рослинництво Європи. 3. Транспортна система Європи. 4. Система зовнішньоекономічних зв'язків.				
Тема 9. Суспільна географія Центрально-Східної Європи.	Самост., практ. робота. № 9.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10	5	5 тиждень навчання
Тема 10. Суспільна географія Західної Європи.	Самост., практ. робота. № 10.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10	5	6 тиждень навчання
Тема 11. Загальна регіональна суспільна географія Пн. Америки 1. Склад території і особливості ЕГП. 2. Роль переселенців у розвитку регіону.	Лекція, практ. робота. № 11	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	7 тиждень навчання
Тема 12. Суспільна географія США. 1. Населення і трудові ресурси США. 2. Природні умови і ресурси США. 3. Особливості господарського розвитку. 4. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція, практ. робота. № 12	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	8 тиждень навчання
Тема 13. Суспільна географія Канади	Самост., практ. робота. № 13	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10	5	9 тиждень навчання
Тема 14. Латинська Америка: політична карта, особливості господарського розвитку. 1. Особливості ЕГП і ПГП. 2. Населення і трудові ресурси. 3. Природні ресурси. 4. Особливості господарського розвитку.	Лекція, практ. робота. № 14	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	10 тиждень навчання
Тема 15. Регіональна	Лекція,	Тестові завдання/	5	11 тиждень

суспільна географія Африки: ЕГП, районування, природні умови і ресурси. 1. ЕГП і ПГП. 2. Суспільно-географічне районування Африки. 3. Природні умови і ресурси.	практ. робота. № 15	захист практичної роботи/ 5		навчання
Тема 16. Регіональна суспільна географія Африки: населення і особливості господарського розвитку. 1. Населення. 2. Особливості господарського розвитку. 3. Транспортна система. 4. Зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція, практ. робота. № 16	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	12 тиждень навчання
Тема 17. Регіональна суспільна географія Австралії. 1. Особливості ЕГП і ПГП. 2. Населення і трудові ресурси. 3. Природні умови і ресурси. 4. Промисловість. 5. Сільське господарство. 6. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція, практ. робота. № 17	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 5	5	13 тиждень навчання
Тема 18. Регіональна суспільна географія Океанії.	Самост., практ. робота. № 18	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 10	5	14 тиждень навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	максимально 50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання екзамену.
Вимоги до письмової роботи	екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.
Практичні заняття	Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту

	індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену. Повторна перездача відбувається за умови, що студент набрав менше 25 балів за екзаменаційне тестування. Вага практичних занять - 80 % від оцінки допуску.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити 3 індивідуальні роботи країнознавчого характеру згідно обраної тематики (Суспільно-географічна характеристика держав світу). Вага індивідуальної роботи - 20% від оцінки допуску.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагиату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагиату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання
Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та

оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Безутлий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академія, 2005. – 704 с.
2. Безутлий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Академія, 2003. – 688с.
3. Блій Г. де, Муллер Пігер Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ «Україна» О.Шаблія. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
4. Боев Ю.О., Боева С.Ю. Економічна історія: Західна Європа, Японія, США: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 174 с.
5. Географія: Довідник / Й.Р. Гілецький, Р.Р. Сливка, М.М. Богович. – Х.: Ранок, 2008. – 480 с.
6. Гілецький Й.Р. Соціально-економічна географія світу: 10 клас. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2004. – 200 с.
7. Гілецький Й.Р., Сливка Р.Р., Богович М.М. Економічна і соціальна географія: Посібник для абітурієнтів / За ред. Гілецького Й.Р. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. – 400с.
8. Гілецький Й.Р. Соціально-економічна географія світу. 10 клас. Пробний підручник / Йосип Романович Гілецький, Роман Радославович Сливка. - Тернопіль Богдан, 2010. – 396 с.
9. Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.И. География мирового хозяйства: Учебное пособие / Под ред.. А.П. Голикова. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 192 с.
10. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К.: МАПА, 2004. – 608 с.
11. Дорошенко М.С. Країнознавство. Країни СНД: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2007. – 286 с.
12. Економічна і соціальна географія світу: Навч. Посібник / За ред. Кузика С.П. – Львів: Світ, 2005. – 672 с.
13. Ігнатєв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 424 с.
14. Камерон Р. Краткая экономическая история мира. От палеолита до наших дней / пер. с англ. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2001. – 544 с.
15. Кузик С., Книш М. Економічна і соціальна географія країн Америки. Навч.

посібник. – Львів, 1999.

16. Сливка Р. Р. Регіональна економічна географія Азії: методичний посібник / Роман Радославович Сливка, Світлана МIRONІВНА Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
17. Сливка Р.Р. Регіональна економічна географія Європи: методичний посібник / Роман Радославович Сливка, Світлана МIRONІВНА Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
18. Сливка Р.Р. Регіональна економічна географія Америки, Африки, Австралії і Океанії: методичний посібник / Роман Радославович Сливка, Світлана МIRONІВНА Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
19. Смаль І. Соціально-економічна географія світу: загальна характеристика: [навч. посібник] / Ігор Смаль. – Ніжин, 2011. – 235 с.

Допоміжна:

1. Костюшина Г.М. Азиатско-Тихоокеанская экономическая интеграция. – М.: МГИМО, 2002. – 208 с.
2. Леонтьева Г.Г. Лекції з економічної і соціальної географії. Країни СНД: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2005. – 96 с.
3. Масляк П.О. Країнознавство: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 292 с.
4. Мировая экономика: глобальные тенденции за 100 лет / Под ред. И.С. Королева. – М.: Экономистъ, 2003. – 604 с.
5. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред.. О.С.Кучика. – К.: Знання, 2005. – 497 с.
6. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до соціальної географії: Навч. посіб. – К.: Знання, КОО, 2000. – 204 с.
7. Паламарчук Л.Б. Географія населення з основами демографії (дидактичний матеріал до експериментального дослідження). – К.: КМПУВ імені Б.Д. Грінченка, 2002. – 68 с.
8. Петринка Л. Топонімічний словник: географія у назвах. – Львів: Тріада Плюс, 2006. – 142с.

Довідкова:

1. African Centre for Statistics – Publications (2019). – Взято з: <https://www.uneca.org/publications/african-centre-for-statistics>
2. Australian Bureau for Statistics (2019). – Взято з: <https://www.abs.gov.au/>
3. Data and Statistics about the U.S. (2019). – Взято з: <https://www.usa.gov/statistics>
4. Eurostat. Your key to European statistics (2019). – Взято з: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/statistics-a-z/abc>
5. Fund for Peace Failed States Index (2019). – Взято з: http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=99&Itemid=323
6. Google. Public Data (2019). – Взято з: <https://www.google.com.ua/publicdata/directory#!st=METRIC>
7. The World Factbook (2019). – Взято з: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
8. World Bank Open Data (2019). – Взято з: <https://data.worldbank.org/>

Викладач

Сливка Р.Р.